

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
КЕМЕШ-КУЛЬСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ МАМАДЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул.Центральная, д.61, с. Кемеш-Куль,
Мамадышский район,
Республика Татарстан, 422147

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МАМАДЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ КӨМЕШ-КУЛ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

Узак ур., 61 нче йорт, Көмеш-Кул авылы,
Мамадыш районы,
Татарстан Республикасы, 422147

тел.(факс): (85563) 2-46-38; e-mail: KemKul.Mam@tatar.ru, www.mamadysh.tatarstan.ru

Постановление
от «24» март 2022г.

Карар
№ 7

«2022-2024 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы
Көмеш-Кул авыл жирлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм аларны
саклау» муниципаль программасын раслау турында

Россия Федерациясе Жир кодексының 11, 13 статьялары, «Россия
Федерациясендә жирле үзидарәнең гомуми принциплары турында»гы 2003
елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы нигезендә, Татарстан
Республикасы Мамадыш муниципаль районының «Көмеш-Кул авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге Уставына таянып, **КАРАР БИРӘМ:**

1. “2022-2024 нче елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль
районының Көмеш-Кул авыл жирлеге территориясендә жирләрдән
файдалану һәм саклау» муниципаль программасын раслау турында.
2. Әлеге карарны Мамадыш муниципаль районының
(mamadysh.tatarstan.ru) рәсми сайтында, Татарстан Республикасы
хокукый мәгълүмат рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) урнаштыру
юлы белән халыкка житкерергә.
3. Карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда
калдырам.

Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы
Көмеш-Кул авыл жирлеге Башкарма
комитеты житәкчесе

И.Н.Сәләхетдинов

Көмеш-күл авыл жирлеген Башкарма
комитетинин
24.03.2022 елнын 7 санлы карарына
кушымта

2022-2024 елларда «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы
Көмеш-Күл авыл жирлеген территориясенде жирлерне куллану һәм саклау»
муниципаль программасы
ПАСПОРТЫ

Программа атамасы	“2022-2024 елларда Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы көмеш-Күл авыл жирлеген территориясенде жирлерне куллану һәм саклау”.
Программаны эшләү өчен нигезләр	2001 елнын 25 октябрендеге 136-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясенде жирле үзидарә оештырунын гомуми принциплары турында» 2003 елнын 6 октябрендеге 131-ФЗ номерлы Федераль законы
Программаның заказчысы	Көмеш-Күл авыл жирлеген башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчесе	Көмеш-Күл авыл жирлеген башкарма комитеты
Муниципаль программаның максаты	Жирлерне системалы рәвештә инвентаризацияләү, рациональ

	файдаланылмый торган жирләрне ачыклау, жирләрнең (туфрактарның) сыйфатын саклау һәм экологик хәлне яхшырту; халыкның сәламәтлеген һәм яшәшүнең уңай шартларын тәмин итү өчен әйләнә-тирә мохитне саклау, яклау һәм яхшырту.
Муниципаль программаның бурычлары	Авыл жирлегенә территориясендә жирләрне рациональ файдалануны һәм саклауны оештыру, жирләрне инвентаризацияләү.
Муниципаль программаны тормышка ашыру сроклары	2022-2024
Финанслау чыганагы һәм күләме	Финанслау таләп итми
Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре	Жирләрдән файдалануны тәртипкә салу; яңа жир кишәрлекләрен әйләнәшкә кертү; жирләрне нәтижелә файдалану һәм саклау; бозылган жирләрне торгызу; Көмеш-Күл авыл жирлегенә халыкның экологик куркынычсызлыгын һәм аның тормыш сыйфатын күтәрү; салым салу базасын арттыру;
Программаның кулланылышын контрольдә тоту	Программаның кулланылышын Көмеш-Күл авыл жирлегенә башкарма комитеты тикшереп тора

1. Программаның эчтәлеген һәм аны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Жир-гомуми биосфераның мөһим өлеше, аны куллану башка табигать объектлары: су, урманнар, хайваннар һәм үсемлекләр дөньясы, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыктарының башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирне куллану һәм саклаудан башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел диярлек. Шуңа күрә вакытта жиргә карата хуҗасызлык кичекмәстән яки якын киләчәктә әйләнә — тирә мохиткә зыян китерәчәк, жирнең өске катламы-

туфрак жишерелүгә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына китереп калмыйча, бөтен табигать комплексының экологик начараюына да китерәчәк 2022-2024 елларда «Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Көмеш-Күл авыл жирлегенә территориясендә жирләрне куллану һәм саклау» муниципаль программасы (алга таба Программа) жир ресурсларыннан нәтижәле һәм рациональ файдалану һәм икътисадны ныгыту мәнфәгатьләрендә идарә итү буенча дәүләт сәясәтен тормышка ашыруны тәмин итә торган жирләрне куллану һәм саклау өчен уңай шартлар тудыруга юнәлдерелгән.

Жир фондының зур күләмнәрен төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык буыннарының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер йөкләмәләр йөкли.

Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дәрәжәсез бозу, урманмы ул, хайваннар дөньясы, жир, экосистеманың бөтенлеген бозуга китерә.

Жирне рациональ файдаланмау, аңа куллану һәм хужасыз мөнәсәбәт аның башкара торган функцияләрен бозуга, табигый үзлекләрен кимүенә китерә.

Жирне саклау жирдән нәтижәле файдалану булганда гына нәтижәле булырга мөмкин.

Көмеш-Күл авыл жирлегенә тотрыклы социаль-икътисади үсеш һәм анда яшәүчеләренә экологик куркынычсыз тормышы проблемалары бүгенге этапта жирләрне саклау һәм куллану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән.

Авыл жирлегенә дәрәжәсендә жирләрне саклау һәм куллану буенча жирле проблемаларны мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, хәзерге вакытта яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буын мәнфәгатьләрендә тулы, комплекслы һәм акыллы итеп хәл итәргә мөмкин.

Көмеш-Күл авыл жирлегенә территориясендә төрле файдалану өчен жир кишәрлекләре бар.

Иң кыйммәтле жирләр-авыл хужалыгы жирләренә караган авыл хужалыгы жирләре.

Жирлек территориясендә көтүлекләр һәм печәнлекләр мәдәни-техник торышы буенча, нигездә, чиста. Печәнлекләр фермер һәм шәхси ярдәмче хужалыклар тарафыннан кулланыла.

Жирләрнең экологик торышы уртача яхшы, әмма стихияле санкцияләnmәгән чүплекләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Программаның төп максатлары һәм бурычлары.

Программаның максаты:

- жирләрнең экологик системаларны, жирнең хужалык һәм башка төр

эшчәнлек алып баруның нигезе булырга сәләтен саклап калуны тәмин итүче ысуллар белән файдалану;

- жирләрне деградацияләү, пычрату, чүпләү, бозу, хужалык эшчәнлегенен башка тискәре (зарарлы) йогынтыларын булдырм;

- деградациягә, пычрануга, чүпләнүгә, бозылуга, хужалык эшчәнлегенен башка тискәре (зарарлы) йогынтысына дучар булган жирләрне яхшырту һәм яңадан торгызуны тәмин итү;

- авыл жирлегендәге жирләрне, экологик хәлне яхшырту; халыкның сәламәтлеген һәм тормыш-көнкүрешен уңай шартлар белән тәмин итү өчен авыл жирлегенен табигатен саклау һәм реабилитацияләү;;

- арендага (милеккә)бирү максатларында жирләрне системалы рәвештә инвентаризацияләү үткәрү, рациональ файдаланылмый торган жирләрне ачыклау;

- деградацияләнергә, бозылуга һәм башка тискәре (зарарлы) йогынтыларга дучар булган жирләрне яхшырту һәм торгызуны тәмин итү;

- жирләрнең (туфракның) сыйфатын саклау һәм экологик хәлне яхшырту;

- әйләнә-тирә мохитне саклау һәм яхшырту, халыкның сәламәтлеген һәм тормыш эшчәнлеген өчен уңай шартлар тудыру. Задачи программы:

- жирләрне куллану һәм саклау нәтижәләгән арттыру;

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендә эшчәнлекне оптимальләштерү;

- жирләрне рациональ файдалануны һәм саклауны оештыру;

- жирләрне инвентаризацияләү.

3. Программаны ресурслар белән тәмин итү

Программа чараларын финанслау каралмаган.

4. Программаны тормышка ашыру механизмы.

Программаны тормышка ашыру Дүсмәт авыл жирлеге территориясендә әлегә программаны тормышка ашыру механизмын регламентлаучы норматив-хокукый акт нигезендә тормышка ашырыла.

Программаны башкаручылар тормышка ашыра:

- программаны тормышка ашыруны норматив-хокукый һәм методик яктан тәмин итү;

- подготовку предложений по объемам и условиям предоставления средств бюджета для реализации Программы;

- программаның максатларын һәм бурычларын яктыртуга юнәлдерелгән мәгълүмати һәм аңлату эшләрне оештыру;

- жирләрне саклау максатыннан жир биләмәләренә инвентаризация үткәрәләр.

Жирләрне инвентаризацияләү жирләрне деградацияләү, пычрату, чүпләү, бозу, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, максатчан кулланылмаган яки кулланылмаган жир кишәрлекләрен, жирләрнең башка характеристикаларын рөхсәт ителгәнчә файдаланылмавын ачыклау максатыннан башкарыла.

5. Программаның көтелгән нәтижәләре

Әлеге программаны тормышка ашыру жирдән файдалануны тәртипкә салуга, яна жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертүгә, авыл жирлегенә инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыруга, икътисадны үстерүгә, жирләрне нәтижәле файдалануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

6. Программаның төп чаралары исемлеге

п/п	Программаны тормышка ашыру буенча чаралар	Финанслау чыганаclarы	Үтәү вакыты	Программа чараларын үтәү өчен җаваплы
1	Гражданнарга жир законнарына аңлатма бирү.	чаралар каралмаган	һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
2	Авыл жирлеге территориясен чүп-чардан чистарту буенча даими чаралар оештыру	чаралар каралмаган	һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
3	Буш һәм рациональ булмаган файдаланылмый торган жирләрне ачыклау һәм аларны үз вакытында хужалык әйләнешенә кертү	чаралар каралмаган	һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
4	Жир кишәрлекләрен үз белдеге белән алу фактларын ачыклау	чаралар каралмаган	һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
5	Жирләрне инвентаризацияләү	чаралар каралмаган	һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты

6	Экологик хэлне шактый начараюга китерүче жир участокларыннан файдалану фактларын ачыклау.	чаралар каралмаган	Һәрдаим	Авыл жирлеге Башкарма комитеты
---	---	-----------------------	---------	-----------------------------------